

باغ انار

چگونه پسر م را به نماز دعوت کنم؟

- نماز تنها؟!**
- ماه‌ در آب**
- مجسمه مقوایی**
- چراغ راه**

نماز تنها!؟

چشم کسی را می بندید، و او را به خانه‌ای می برید که قبلاً آن را ندیده است، به گونه‌ای که وی متوجه نمی شود که الان در چه موقعیتی است. شما دست او را با چشمان بسته، به ستون اصلی وسط خانه می رسانید، طبیعتاً شما انتظار ندارید که وی صرفاً با این کار به اهمیت و جایگاه آن ستون در مقاومت و استحکام بنای مورد نظر پی ببرد. برای رسیدن به این هدف لازم است چشم وی را باز کنید تا بتواند به صورت واضح، جایگاه ستون و نسبت آن با کل بنا را ببیند. آن گاه اذعان می کند که اگر این ستون نباشد بنا فرو می‌ریزد.

نماز حقیقتی است که از یک نظام توحیدی برمی‌خیزد، اگر می‌خواهیم خود یا فرزندانمان در زندگی از این ظرفیت عالی استفاده بکنیم، لازم است یک نگاه نظام‌مند به آن داشته باشیم و همین نگاه را به فرزندانمان منتقل کنیم. منظور از نگاه نظام مند این است که نماز را یک جزء از سلسله اجزائی بدانیم که برای رسیدن به یک هدف خاص، کنار هم قرار می‌گیرند، هرکدام از این اجزاء جایگاه خاصی دارد و از اثر مخصوصی برخوردار است. یک پسر نوجوان که در سنین بین سیزده – چهارده سالگی قرار دارد، اگر نماز را در یک سلسله هدف دار ببیند، برایش بیشتر و بهتر قابل هضم خواهد بود تا اینکه آن را به صورت یک مسئله خاص و جدا از مسائل دیگر ببیند. البته در بیان این مسئله باید از شیوه خوب و جذابی استفاده کرد، مثلاً انتقال مطلب به صورت گفت وگوی دو طرفه و پرسش و پاسخ باشد و اجازه بدهیم پسرمان در مواردی اظهار نظر کند. همچنین در حد امکان از تمثیل و تشبیه هایی که برای وی محسوس و قابل درک است استفاده کنیم و مطلب را به صورت لخت و عور به وی منتقل نکنیم.

ما به عنوان نمونه، بحثی را با همین نگرش در مورد نماز مطرح می کنیم که می توان عین همین مباحث را به پسران نوجوان منتقل کرد و یا با بیان دیگری به آن پرداخت:

🍎 پسر عزیزم! حتماً تا حالا دیدی که معلم انشا به دانش آموزا می‌گه در مورد شغل آینده خودتون یه انشا بنویسید؟

🍌 بله.

🍎 تا حالا بارها و بارها درساتو امتحان دادی و قبول شدی و به خاطر قبول شدن به کلاس بالاتر رفتی درسته؟

🍌 بله.

🍎 این که هرکی قبول می شه به کلاس بالاتر می ره از قوانین مدرسه است، حالا می‌تونی چند تا از قوانین دیگه مدرسه رو هم تو برام بگی؟

🍌 بله، مثلاً: همیشه موقعی که می‌ریم سرکلاس، مراسم صبحگاهی برگزار می‌کنیم، منظم و مرتب، پشت سرهم صف می‌کشیم، داخل کلاسم که باید حواسمون به درس و معلم باشه والا چیزی یاد نمی‌گیریم.

🍎 البته هر سال تو یه روز خاص، یه کار خوب هم می‌کنید؛

🍌 بله! روز معلم با خریدن یه کادوی خوب از معلمون تشکر می‌کنیم و به او اعلام می‌کنیم که قدر و ارزش کار شو

می‌دونیم.

🍎 حالا به نظرت این همه کار و برنامه و نظم و ترتیب و زحمت برای چیه؟

🍌 خب برای این که ما بتونیم خوب درس بخونیم و باسواد بشیم.

🍎 آفرین! پس این همه کار برای یه هدف مهمه و اگه اون هدف به دست نیاد همه ناراحت می‌شیم. اما اگه شما خوب درس بخونید همه خوشحالیم چون به هدف رسیدیم.

حالا به نظرت خدا که ما رو خلق کرده و این همه نعمت در اختیار ما قرار داده چه انتظاری از ما داره؟

🍌 نمی‌دونم شاید انتظار داره که یه بنده خوب باشیم درسته؟

🍎 آفرین همینطوره و برای اینکه ما بتونیم به این هدف برسیم، خیلی چیزها در اختیار ما قرار داده و روش‌های خیلی خوبی هم بهمون یاد داده می‌تونی بعضی از اونارو بشمری؟

🍌 مثلاً: کلی نعمت بهمون داده، سلامتی داده، پیامبر فرستاده، قرآن فرستاده، اماما رو فرستاده،

🍎 درسته، احکام و دستوراتی داده، مثلاً گفته ... مثلاً گفته نماز بخونیم، روزه بگیریم، دروغ نگیم، دزدی نکنیم، به پدر و مادرمون احترام بذاریم.

آفرین پسرم حالا به نظرت مهم ترین دستوری که باید انجام بدیم تا خدا از ما راضی باشه چیه؟

🍌 نماز بخونیم.

🍎 درسته! آفرین هرکی نماز بخونه کارهای دیگش هم قبول می‌شه، اما اگه کسی نماز نخونه مثل دانش آموزیه که مدرسه می‌ره و همه قوانین مدرسه رو رعایت می‌کنه، اما درس نمی‌خونه و تو همه امتحاناتش رفوزه می‌شه.

ماهی در آب

آب برای ما انسان‌ها فقط موقعی مایه حیات است که تشنه‌ایم و بدنمان به آب نیاز دارد، ولی برای ماهی‌های دریا همیشه مایه حیات است نه تنها مایه حیات که محل حیات است. برخی انسان‌ها مانند ماهی هستند، آنان مؤمنانی هستند که وقتی در مسجدند، همچون ماهی درآیند و اصلاً دوست ندارند که آن را ترک کنند.

مسجد خانه خداست و بهترین ارتباط با خدا در خانه او ایجاد می‌شود. مسجد محلی است که انسانهای پاک درآن حاضر می‌شوند. یکی از بهترین و مهم‌ترین و مؤثرترین راه‌ها برای علاقه کودکان به نماز و استمرار این علاقه در دل آنان، ایجاد ارتباط بین ایشان و مسجد است. البته بهتر است، حضور در مسجد همراه والدین باشد.

پسران وقتی در مسجد، حرکات منظم نماز جماعت را می‌بینند دوست دارند با آنان همراهی کنند. آنها دلشان می‌خواهد همزمان با مردمی که نماز جماعت می‌خوانند رکوع و سجده کنند، این رفتار به ایشان حس بزرگ شدن می‌بخشد، این‌گونه آنان احساس می‌کنند که به یک جمعیت بزرگ و ارزشمند تعلق دارند.

گذشته از نماز جماعت فعالیت های متعددی در محیط مسجد انجام می‌شود که برای پسران مهم و جذاب است. وقتی پسری مشاهده می‌کند که پسر دیگری هم سن و سال او جلو صفوف نماز جماعت در حال تکبیر گفتن است و مردم با صدای او راست و خم می‌شوند، ترغیب می‌شود که او هم برای به دست آوردن چنین فرصتی تلاش کند.

موقعی که جلسه قرائت قرآن است و همه افراد حاضر در جلسه از روحانی مسجد گرفته تا افراد بزرگسال و کودکان و نوجوانان آماده گوش دادن به قرائت قرآن هستند، پسرما ترغیب می‌شود که در این فعالیت شرکت کند. فضا و محیط مسجد، برنامه های متنوع آن، حضور افراد مختلف در آنجا برای پسر جذاب است و به طور طبیعی باعث استمرار حضور وی در این محیط معنوی می‌شود و در این صورت ممکن است به صورت کاملاً خود جوش و بدون نیاز به زحمت و تلاش والدین، خود وی یک فرد نمازخوان بار بیاید. پس پسران نوجوانمان را برای حضور در مساجد تشویق کنیم.

مجسمه مقوایی

محمد یک پسر باهوش و بااستعداد است که در کلاس سوم راهنمایی درس می‌خواند و کاردستی‌های خوبی تولید می‌کند. در یک روز تابستانی، کنار پدر، در حال تماشای تلویزیون بود، پدرش با دیدن صحنه یک فیلم رو به محمد کرد و گفت: محمدجان! به نظرت می‌شه یه چیزی درست کرد که توش ارتباط با خدا نشون داده بشه؟

محمد پرسید: یعنی چی درست بشه مثلاً؟

پدر گفت: نمی‌دونم، یه کاردستی، یه اختراع، یه اثر هنری، خلاصه فکر کن ببین چه کار می‌شه کرد؟ اصلاً اگه می‌تونی خودت درستش کن و برام بیار، هرچی هم برای درست کردنش لازم داشتی هزینه شو می‌دم.

فکر محمد چند روز فقط مشغول پیدا کردن یک راهکار برای برآوردن خواسته پدر بود. بالاخره یک روز او کاردستی خود را آماده کرد و با خوشحالی به پدرش نشان داد. محمد یک مجسمه مقوایی ساخته بود. مجسمه یک انسان که در حال قنوت است، او با استفاده از سیم و باتری و لامپ کوچکی که در دست‌های مجسمه تعبیه کرده بود، صحنه زیبایی ایجاد کرده بود. گویا او یک درّ درخشان را در دست گرفته است. وقتی که لامپ روشن می‌شد، با انعکاس نور آن در چهره مجسمه، صحنه زیبایی خلق می‌شد.

پسران مخصوصاً در سنین دوره راهنمایی به خلاقیت، کاردستی و تولید چیزهای بدیع و اختراع و اکتشاف و امثال آن اهمیت می‌دهند. آنان در این دوره یا مکلف شده‌اند یا درآستانه تکلیف قرار دارند. والدین می‌توانند، قوه خلاقیت پسران خود را به سمت نماز، دعا و نیایش با خدای متعال سوق بدهند. گاه ممکن است این کار هیچ نتیجه محسوسی در بر نداشته باشد و محصول خاصی تولید نشود و گاه به یک نتیجه جالب ختم گردد. نتیجه ظاهری مهم نیست، آنچه در این فرآیند مورد توجه است، این است که ذهن نوجوان در این فضا جولان کند و کاردستی بهانه‌ای باشد تا وی به گونه‌های مختلف در موضوع مورد نظر تفکر و تدبر نماید.

چراغ راه

🕯️ باباجون! واقعاً وقتی که حضرت علی (علیه السلام) نماز می خواند روحش پرواز می کرد؟

🕯️ بله پسر! نه تنها اون حضرت، بلکه بعضی از علما هم که خیلی پایین تر از ایشان بودند موقع نماز اون قدر متوجه خدا می شدند که همه حواسشون جمع نماز می شد.

🕯️ آره فیلم نماز آقای بهجتو دیدم چشماشو بسته بود و موقع خوندن حمد و سوره گریه می کرد.

بابا! اونا چطوری می تونند نمازهای به این خوبی بخونند؟

🕯️ میثم چون جواب سوآلت خیلی سادست، وقتی که ما نماز می خونیم داریم با خدا حرف می زنیم دیگه، درسته؟

🕯️ بله .

🕯️ خب حالا شما خودت به ذره فکر کن! معلومه که هر کی موقع حرف زدن با خدا از خودش ادب و توجه بیشتری نشون بده، خدا هم توجه و رحمت بیشتری بهش می کنه. خُب هرکسی هم که خدا بهش رحمت و توجه بیشتری بکنه، نمازش نسبت به نمازهای دیگه خیلی بهتر و مفیدتر می شه.

وجود الگو در انجام هر کاری به عنوان یک راهنمای مفید و همچنین نمونه عینی تحقق یافته اهداف مورد انتظار از آن کار، به حساب می آید. بنا، خیاط، نقاش و بسیاری از افرادی که تخصصی در کار خاصی دارند، موقعی راحت تر و موفق تر عمل می کنند که الگوی آماده ای در اختیار داشته باشند و بر همان اساس پیش روند. مسافری که می خواهد به یک سفر تفریحی برود، اگر یک نقشه آماده از محل مورد نظر داشته باشد، راحت تر عمل می کند و راحت تر از آن زمانی است که فردی در کنارش باشد که قبلاً همین تفریح گاه را به خوبی گشته و همه جای آن را به خوبی می داند و از نقاط ضعف و قوت آن آگاه است.

نماز نماد بندگی خداست. برای این که پسران نوجوان ما بتوانند اهل نماز باشند و از خواندن آن احساس خوبی پیدا کنند، می توانیم الگوهای خوبی از ائمه، علما، شهدا و ... به آنان معرفی کنیم. البته بهتر است در معرفی الگو، دقت کنیم و کار را برای آنان سخت تر نکنیم. الگو باید برای آنان قابل دسترسی یا حد اقل قابل شبیه سازی باشد. پس اگر از دوره های نوجوانی علما، شهدا و حتی ائمه (علیهم السلام) استفاده کنیم بهتر است.

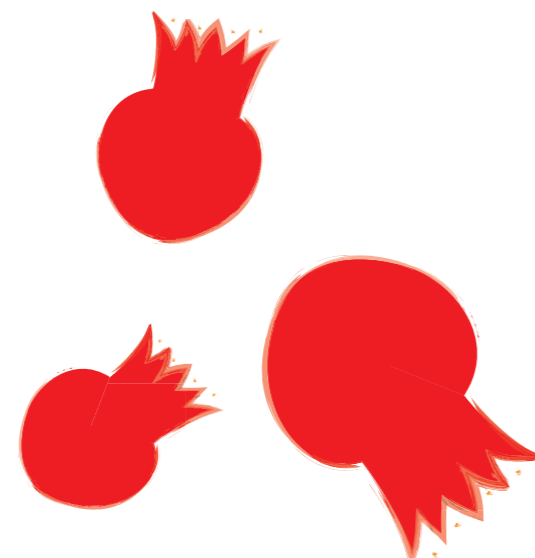
ممکن است در محله ما نوجوان بسیار ارزشمندی باشد که در شئون مختلف شخصیت، از خودساختگی نسبی برخوردار باشد، می توان از رفتار او به عنوان الگو استفاده کرد. دو نکته بسیار مهم در این مورد وجود دارد:

۱- فقط رفتار درست او باید الگو باشد. نه خود وی و نه رفتارهای غیر درستش

۲- هرگز بین او و نوجوان ما مقایسه ای که موجب مخدوش شدن شخصیت وی است انجام نگیرد.

باغ انار

طرح خانه بهشتی

نویسنده: حسن جعفریان
کاری از: مرکز تخصصی نماز
طراح گرافیک: احمد دیندار

به سفارش:

معاونت فرهنگ، آموزش و پژوهش ستاد اقامه نماز کشور
مراکز پخش:

۱. تهران، میدان فلسطین، انتشارات ستاد اقامه نماز؛

تلفن: ۸۸۹۰۰۰۵۹ - ۸۸۸۹۶۶۶۶

۲. دفاتر ستادهای اقامه نماز سراسر کشور

پایگاه اینترنتی:

NAMAZ.IR | QUNOOT.IR

ستاد اقامه نماز

چگونه پسر م را به نماز دعوت کنم؟